

Ինչու՞ պատուաստ ստանալ (Տենդախառն հարբուխի պատուաստ, չհակազոդ)

Ինչ Պետք է Գիտնաք

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
Շատ մը Պատուաստանիւթերու Վերաբերող Տեղեկութեան Յայտարարութիւնները տրամադրելի են սպաներէն եւ այլ լեզուներով: Տե՛ս www.immunize.org/vis

2013-2014

1 Ինչու՞ պատուաստ ստանալ

Տենդախառն հարբուխը («մս») վարակիչ հիւանդութիւն է, որ ամէն ձմեռ կը տարածուի Միացեալ Նահանգներու մէջ սովորաբար Հոկտեմբեր եւ Մայիս ամիսներու միջեւ:

Հարբուխը կը յառաջանայ տենդախառն հարբուխի (influenza) ժահրէն եւ կրնայ տարածուիլ հազի, փռնգտոցի եւ մօտ շփման միջոցով:

Ուել մէկը կրնայ հարբուխով հիւանդանալ, բայց մանուկներու հարբուխով հիւանդանալու վտանգը ամենաբարձրն է: Ախտանշանները կը յայտնուին յանկարծակի եւ կրնան քանի մը օր տեւել: Անոնք կը ներառեն

- տենդ/դող
- կոկորդացալ
- մկանային ցալ
- յոզնածութիւն
- հազ
- գլխացալ
- քթի հոսում կամ քթի խցում

Հարբուխը կրնայ որոշ մարդոց շատ անելի տկար դարձնել, քան ուրիշները: Այս մարդոց խումբին մէջ կը մտնեն փոքրիկներ, 65 եւ անելի տարիք ունեցողներ, յղի կիներ եւ որոշակի առողջական խնդիրներ ունեցող անձեր. գործինակ սրտի, թոքի կամ երիկամներու հիւանդութիւն կամ տկար ախտամերժային համակարգ ունեցողներ: Հարբուխի պատուաստանիւթը յատկապէս կարեւոր է այս մարդոց, ինչպէս նաեւ անոնց հետ սերտ շփում ունեցողներուն համար:

Հարբուխը կրնայ նաեւ յանգեցնել թոքատապի եւ գոյութիւն ունեցող առողջական խնդիրը անելի վատթարացնել: Ան կրնայ փոքրահարութիւն եւ նոպաներ յառաջացնել մանուկներու մօտ:

Ամէն տարի Միացեալ Նահանգներու մէջ հազարաւոր մարդիկ կը մահանան հարբուխէն, իսկ շատ շատերը կը տարուին հիւանդանոց:

Հարբուխի պատուաստը լաւագոյն պաշտպանութիւնն է որ մենք ունինք հարբուխէն եւ իր բարդութիւններէն: Հարբուխի պատուաստը նաեւ կօզնէ արգիլել մարդէ մարդ փոխանցող հարբուխը:

2 Տենդախառն հարբուխի չհակազոդ պատուաստ

Տենդախառն հարբուխի երկու տեսակ կայ՝ Դուք տենդախառն հարբուխի արուած պատուաստ կ'ստանաք, որը չի պարունակեր ապրող ժահրը: Ասեղի ներարկումով կը տրուի զայն՝ եւ հաճախ կը կոչուի «տենդախառն հարբուխի սրսկում»:

Տենդախառն հարբուխի մէկ այլ ապրող, անգայտ պատուաստը, որ կը սրսկուի ձեր քիթին մէջ: Այս պատուաստը նկարագրուած է առանձին՝ Պատուաստանիւթին վերաբերող յայտարարութեան մէջ:

Հարբուխի պատուաստը կը յանձնարարուի ամէն տարի: 6 ամսականէն մինչեւ 8 տարեկան փոքրիկները առաջին տարին պէտք է ստանան պատուաստի երկու դեղաչափ:

Հարբուխի ժահրերը միշտ կը փոխուին: Ամէն տարի հարբուխի պատուաստը այնպէս կը պատրաստուի, որպէսզի պաշտպանէ այն ժահրերէն, որոնք ամենէն շատ հաւանականութիւնը ունին այդ տարի հիւանդութիւնը յառաջացնելու: Մինչ հարբուխի պատուաստը չի կրնար արգիլել հարբուխի բոլոր տեսակները, անիկա մեր լաւագոյն պաշտպանութիւնն է հիւանդութեան դէմ: Տենդախառն հարբուխի չհակազոդ պատուաստը կը պաշտպանէ հարբուխի 4 տարբեր ժահրերէ:

Պատուաստը ստանալէ ետք հարկաւոր է երկու շաբաթ ժամանակ, որպէսզի պաշտպանութիւն ձեւաւորուի. պաշտպանութիւնը կը տեւէ քանի մը ամիսէն մինչեւ մէկ տարի:

Որոշ հիւանդութիւններ, որոնք հարբուխի ժահրէն չեն յառաջանար՝ յաճախ սխալութեամբ կը նմանցուին հարբուխի հետ: Հարբուխի պատուաստը այս հիւանդութիւնները չարգիլել: Անիկա կրնայ միայն հարբուխը արգիլել:

«Բարձր դեղաչափով» հարբուխի պատուաստը մատչելի է 65 եւ ավելի տարիք ունեցողներուն համար: Այն անձը, ով ձեզի կներարկէ պատուաստը, կրնայ հավելեալ տեղեկութիւններ տալ պատուաստի մասին:

Տենդախառն հարբուխի չհակազոդ որոշ պատուաստներ կ'պարունակեն սնդիկի վրայ հիմնուած պահպանիչ նյութ մը՝ թիմերասոլ (thimerosal): Հետազոտութիւնները ցույց տուած են, որ թիմերասոլը պատուաստներուն մէջ փաստակար չէ, բայց կան նաեւ հարբուխի պատուաստներ, որոնք պահպանիչ նյութ չեն պարունակել:

3 Որոշ մարդիկ պէտք չէ ստանան այս պատուաստը

Այն մարդուն, որ ձեզի կու տայ պատուաստը ըսէ՝

- Եթէ դուք որեւէ ծանր (կէանքին վտանգ սպառնալու աստիճանի) ալերժիք հակազոդեցութիւն ունիք, ներառեալ հակիթի հանդէպ ունեցած ալերժին: Եթէ դուք երբեք կէանքին վտանգ սպառնալու աստիճանի ալերժիք հակազոդեցութիւն չէք ունեցած՝ հարբուխի պատուաստէն յետոյ կամ ծանր ալերժի ունիք այս պատուաստին որեւէ բաղադրիչի հանդէպ, դուք պէտք չէ ստանաք զայն:
- Եթէ դուք երբեք Guillain-Barré ախտանշաններու համընթացութիւն (ծանր, անդամալուծող հիւանդութիւն, որ նաեւ կանուանեն GBS) չէք ունեցած: Որոշ մարդիկ, որոնք իրենց առողջութեան պատմութեան մէջ ունեցած են GBS, պէտք չէ ստանան այս պատուաստը: Ասիկա պէտք է քննարկուի ձեր բժշկին հետ:
- Եթէ դուք ձեզ լաւ չէք գգար: Կարելի է, որ անոնք ձեզի առաջարկեն սպասել: Բայց դուք պէտք է վերադառնաք:

4 Պատուաստի հակազդեցութեան վտանգները

Պատուաստի հետ, որեւէ այլ դեղի նման, կողմակի ազդեցութեան հասանականութիւն կայ: Աստի սովորաբար մեղմ կըլլան եւ իրենք իրենց կանհետանան:

Հնարաւոր են նաեւ լուրջ կողմակի ազդեցութիւններ, բայց անոնք շատ հազուադէպ են: Տենդայախառն հարբուխի չհակազդող պատուաստը պատրաստուած է տկարացած ժահրէն եւ հարբուխ չի յառաջացներ:

Թեթեւ նուաղումներ եւ անոնց յետ կապուած ախտանշաններ (ինչպէս ջշային ցնցումներով շարժումներն են) կրնան պատահիլ որեւէ տեսակի բժշկական գործողութիւնէն ետք, ներառեալ պատուաստէն:

Պատուաստէն ետք մոտավորապէս 15 վայրկեան նստիլը կամ պտկիլը կրնան օգնել կանխելու նուաղումը կամ իյնալու պատճառաւ յառաջացած փասվածքները: Ձեր բժիշկին տեղեկացուցէք, եթէ գլխապտույտ, տեսողութեան մէջ փոփոխութիւններ կամ ակնաջներու մէջ զնգոց ունիք:

Մեղմ խնդիրներ, որոնք հաղորդուէր են հարբուխի չհակազդող պատուաստէն ետք

Ցավ, կարմրութիւն կամ ուռեցք սրկումին տեղի վրա

ձայնի խոպոտիւթիւն, ցաւ, կարմրութիւն կամ քերուրտուք աչքերուն մէջ,

- տենդ
- ցավեր
- գլխացաւ
- քերուրտուք
- յոգնութիւն:

Եթէ այս խնդիրները յառաջանան, անոնք կ'սկսին սրկումէն քիչ վերջ եւ 1-2 օր կտեւին:

Միջին Խնդիրներ որոնք հաղորդուէր են տենդայախառն հարբուխի չհակազդող պատուաստէն ետք

- Փոքրիկ երեխաները, ովքեր հարբուխ չհակազդող պատուաստը եւ թոքատապային պատուաստը (PCV13) նոյն ժամանակ կ'առնեն, կրնան տենդի պատճառաւ առաջացող ջղաձգումներու ավելացումով տանգի ենթարկուիլ: Ձեր բժիշկին տեղեկացուցէք, եթէ Ձեր երեխան, ով պատուաստ պէտք է ստանա, երբեւէ ջղաձգութիւն ունեցած է:

Լուրջ Խնդիրներ որոնք հաղորդուէր են տենդայախառն հարբուխի պատուաստէն ետք

- Ծանր ալերժիք հակազդեցութիւնը կրնայ յառաջանալ որեւէ պատուաստանիւթէն (գնահատուած է որպէս 1 միլիոն դեղաչափէն 1-էն պակաս պարագային):
- Փոքր հավանականութիւն կա, որ հարբուխի չհակազդող պատուաստը կրնայ կապուած ըլլալ Guillain-Barré Ախտանշանին (GBS) յետ մեկ միլիոն պատուաստ ստացած մարդոց մէջ 1 կամ 2 -էն ոչ ավելի դեպքին համար: Ասիկա շատ ավելի ցածր է, քան հարբուխէն յառաջացած ծանր բարդութիւնները որ կրնայ կանխարգելել հարբուխի պատուաստը:

Պատուաստանիւթերու ապահովութիւնը շարունակ կը ստուգուի: Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար այցելեցէք www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 Ի՞նչ տեղի կունենայ, եթէ լուրջ հակազդեցութիւն կայ:

Ես ի՞նչ պէտք է փնտռեմ:

- Փնտեցէք որեւէ բան, որ ձեզ կանհանգստացնէ, գործինակ՝ ծանր ալերժիք հակազդեցութեան նշաններ, շատ բարձր ջերմութիւն կամ ընթացքի փոփոխութիւններ:

Ծանր ալերժիք հակազդեցութիւններու նշանները կրնան ներառնել ցան (մորթի բիծ), դէմքի եւ կոկորդի այտուցում, շնչելու դժուարութիւն, սրտի արագ բարբախում, գլխապտույտի զգացողութիւն եւ թուլութիւն: Աստի կրնան սկսիլ պատուաստանիւթը ստանալէն վայրկեաններ կամ ժամեր ետք:

Ես ի՞նչ պէտք է ընեմ:

Եթէ դուք կը խորհիք, որ այդ ծանր ալերժիք հակազդեցութիւն կամ այլ շտապ բուժօգնութիւն պահանջող իրավիճակ է, հեռաձայնեցէք 9-1-1 կամ անձը տարէք ամենամօտ հիւանդանոցը: Այլապէս, բժիշկ կանչեցէք:

Այնուհետեւ, հակազդեցութեան մասին պէտք է տեղեկագրուի «Պատուաստանիւթի բացասական պարագաներու տեղեկագրութեան համակարգին» (VAERS): Ձեր բժիշկը կրնայ ներկայացնել այս տեղեկագիրը, կամ դուք կրնաք դուք ձեզի կատարել VAERS-ի կայքէջի միջոցով՝ www.vaers.hhs.gov, կամ հեռաձայնելով 1-800-822-7967 թիւով:

VAERS-ը միային հակազդեցութիւններու մասին տեղեկագրելու համար է: Անոնք բժշկական խորհուրդ չեն տար:

6 Պատուաստանիւթէն Ստացած Վնասուածքի Հատուցման Ազգային Ծրագիր

Պատուաստանիւթէն Ստացած Վնասուածքի Հատուցման Ծրագիրը (VICP) դաշնակցային ծրագիր է, որ ստեղծուէր է հատուցելու այն մարդոց, որոնք որոշակի պատուաստանիւթերէն վնասուածք ստացեր են:

Մարդիկ, որոնք վստահ են, որ իրենք վնասուած են պատուաստանիւթի պատճառով, կրնան տեղեկանալ ծրագրի մասին եւ հայց ներկայացնել հեռաձայնելով 1-800-338-2382 թիւով կամ այցելելով VICP-ի կայքէջը www.hrsa.gov/vaccinecompensation հասցեով:

7 Ինչպէ՞ս կրնամ յաւելեալ տեղեկութիւններ ստանալ

- Հարցուցէք ձեր բժիշկին:
- Հեռաձայնեցէք ձեր տեղական կամ նահանգային առողջապահական վարչութիւն
- Կապ հաստատեցէք Հիւանդութեան Վերահսկման եւ Կանխարգելման Կէտրոնի (CDC) հետ.
 - Հեռաձայնեցէք 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) թիւով կամ
 - Այցելեցէք CDC-ի կայքէջը՝ www.cdc.gov/flu հասցեով:

Vaccine Information Statement (Interim) Inactivated Influenza Vaccine

Armenian

07/26/2013

Office Use Only

